

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Kyyveden vesienhoidon johtoryhmä 15.10.2020

Muuri Liisa

15.10.2020

Esityslista

1. Kokouksen avaus ja järjestäytyminen
2. Ryhmän puheenjohtajan valinta
3. Edellisen kokouksen (3.3.2020) [pöytäkirja](#)
4. Vesienhoidon tilannekatsaus, kuuleminen käynnistyy 2.11.2020
5. Kyyveden-Pieksämäen kalatalousalueen KHS/VHS-suunnitelma, tilannekatsaus
6. Nykälänjoen valuma-alueen metsätalouden vesiensuojeluhanke, Metsäkeskus
7. Kyyveden kalaelohopeat 2019
8. Käynnissä olevat hankkeet ja uusi avustushaku
9. Muut esille tulevat asiat
10. Seuraava kokous
11. Kokouksen päättäminen

Vesienhoidon tilannekatsaus

- 17.9. YTR-kokous: toimenpideohjelman käsittely
- 25.9. VHA1-2-ohjausryhmät: ohjausryhmät hyväksyvät vesienhoitosuunnitelmat
- Lokakuu: Suunnitelmien ja ohjelmien viimeistely
- **2.11.** Kuuleminen alkaa, kuulemisaika puoli vuotta
- 5.11. [Valtakunnallinen sidosryhmätilaisuus](#) (etäyhteys)

- **14.5.2021** Kuuleminen päättyy => asiakirjojen viimeistely mm. palautteen perusteella
- 12/2021 Valtioneuvoston käsittely
- 1/2022 Kolmas hoitokausi alkaa

Kuulemisen aineistot ja kuulemismenettely

§ Viralliset kuulemisasiakirjat

- Vuoksen ja Kymijoen-Suomenlahden vesienhoitoalueiden vesienhoitosuunnitelmaehdotukset
- Vesienhoitoaluekohtainen osa 1 ja kaikille vesienhoitoalueille yhteinen osa 2

§ Tausta-asiakirjat ja aineistot

- Etelä-Savon pinta- ja pohjavesien toimenpideohjelma
- Vesikartta: sama kuin aiemmin, päivitettyt aineistot
- Tietojärjestelmät karsittuina ulkoisessa verkossa:
- VEMU 3-järjestelmä (pintavedet): vesien tila, tilaa heikentävät tekijät, poikkeamat jne.
- POVET (pohjavedet): vesien tila, riskitekijöiden arviot, poikkeamat jne.
- Suunnitellut toimenpiteet raporttina

§ Kuuleminen

- Lausuntopalvelu.fi

- Sähköinen TPO: hanke käynnistyy, palvelun lanseeraus 1/2022?

Vesienhoito

Valtakunnallinen
kuulemissivu

https://www.ymparisto.fi/fi-FI/Vaikuta_vesiin

Kyyveden-Pieksämäen kalatalousalueen KHS/VHS-suunnitelma, tilannekatsaus

- § Kalatalousalue on työstänyt konsultin kanssa kalastuslain vaatimaa sisältöä (KHS), erillinen asiakirja on valmis etenemään lain mukaisessa käsittelyssä
- § Vesienhoitoon liittyviä asioita (VHS) on puitu sidosryhmien kanssa
 - § Seurantaryhmä kokoontui 22.8.2019 Pieksämäellä
 - § Seurantaryhmä kokoontui 5.11.2019 Haukivuorella
 - § Tupailta Kyyveden osalta Haukivuorella 3.3.2020, esittely yleisölle
 - § Sidosryhmille järjestettiin työpaja 18.5.
- § Suunnitelma valmistuu lokakuun loppuun/marraskuun alkuun mennessä
- § Koronatilanteen rauhoituttua pidetään tupailta myös Pieksämäellä

Ongelma	Toimenpide	Vaikuttavuus	Toteutettavuus	Edistävä taho
Vesienhoidon toteuttavia tahoja ei ole listattu, miten pystyy verkostoitumaan, jos toimijat eivät ole tiedossa	Tehdään lista toimijoista ja nimetään roolit	5	4	MTK ja mhy: ELY
Sirpaleisuus, kuka johtaa kokonaisuutta: ELY, kalatalousalue, osakaskunnat? Miten katetaan ja jaetaan johtamisen kustannukset?	Johto toimivaksi jokaisella tasolla. Puolueettomuus, win-win (kaikki hyötyvät). Virallinen organisaatio -> järjestetään kokous, jossa asiasta päätetään	5	3	mhy: ELY vetoinen kokonaisuus. Ei päättävä elin, yhteistyöryhmä tyyppinen, vapaaehtoinen
Verkostot kuntoon	Johtava organisaatio kartoittaa toimijat ja luo verkoston, organisaatioiden toiminnan uudistaminen, vesistökuunnostusverkoston hyödyntäminen	4	3	MTK ja mhy: ELY
Avoin viestintä	Toimijat viestivät omista hankkeistaan, johtava organisaatio kokoaa viestit yhteen ja hoitaa yhteisen viestinnän	4	3	
Asukkaiden innostaminen vapaaehtoiseen toimintaan	Kartoitetaan paikallistuntemus ja osaaminen, kyselyn tekeminen asukkaille ja maanomistajille, "vesienhoitoämpäriin" jakaminen turuilla ja toreilla	5	4 / MTK:3	MTK ja mhy: Toimijat
Rahoituksen yhteinen hakeminen ja etsiminen.	Rahoitusmahdollisuuksien kokoaminen, onko rahoitusta mahdollista hakea yhdessä, kokonaisvaltaisen suunnitelman tekeminen, yrityksiltä saatavissa rahoitusta	5	4 / MTK:3	MTK ja mhy: ELY, SMK, hankehakijat
Osakaskuntien yhdistymisen edistäminen	tiedottamisen lisääminen, osakaskuntien järjestäytyminen, kaupungilta rahoitusta, yhdistämishankkeen jatkaminen/laajentaminen	4	2	MTK ja mhy: ELY
Eri tahot yhteistyöhön (metsä-maatalous, virkistys jne); EI SYYLLISTÄMISTÄ mihinkään suuntaan	Pilottihankkeet (pienetkin), joissa tahot yhteistyössä, maa- ja metsätalouden vesiensuojelusuunnittelun yhdistäminen (esim. MK ja ProAgria yhteishanke), tahojen tulee olla tietoisia toistensa toimista, paikallinen toimija vetäjänä, tiedottaminen ennen hankkeen käynnistymistä	4	3	MTK ja mhy: ELY, SMK, MHY, MTY, MTK, ProAgria

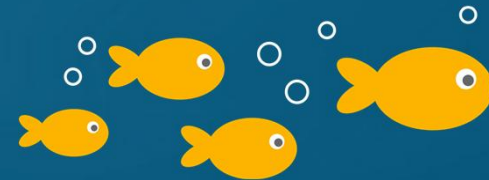
Kyyvesi, ahvenelohpeat, yhteenveto

Alue	Vuosi	n	Pituus (cm)	Massa (g)	Hg ka (mg/kg)
Pilkanselkä	2019	10	19,94	89,8	0,44
Koiraselkä	2017	10	25,46	192,9	0,43
Ohenlahti	2017	10	20,84	92,8	0,25
Kiviselkä	2014	9	16,9	45,0	0,21
Kiviselkä	2012	10	17,3	60,6	0,15
Kuvasselkä	2014	3	21,6	118,2	0,29
Poronselkä	2014	10	17,8	50,6	0,26
Asemanlahti	2014	2	16,8	56,9	0,19

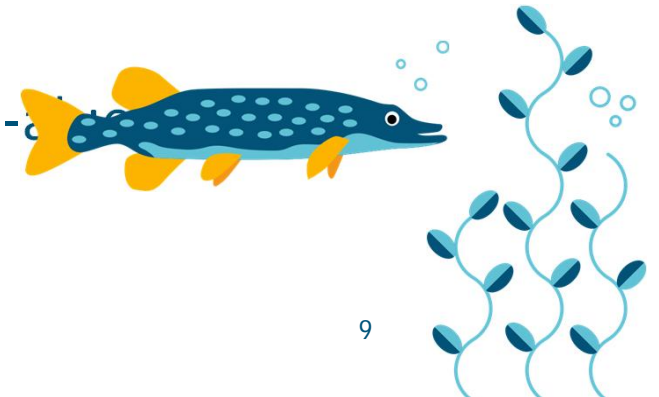
Käynnissä olevat hankkeet

Kyyveden valuma-alue
14.10.2020

Kyyveden alueella käynnissä olevat hankkeet ja haetut avustukset

- Kyyveden pohjoisen valuma-alueen metsätalouden vesiensuojeluhanke
- Kyyveden hoitokalastus, jatketaanko ensi keväänä?
- Heiniön kunnostussuunnittelu
- Ei avustettu:
 - Kalataloudelliset kunnostukset Nykälänjoessa
 - Humuksen kulkeutumisen minimointi Nykälänjoen valuma-alueella
 - Siikalahden itäsalmen ruoppaussuunnitelma

Alustavaa tietoa **maa- ja metsätalouden vesienhallinnan rahoitushausta**

- § Maa- ja metsätalousministeriö avaa uuden harkinnanvaraisen avustushaun hallitusohjelman sekä maa- ja metsätalouden vesitalouden suuntaviivojen mukaisille kehittämis- ja kokeiluhankkeille.
- § Avustusta haettavissa loka-marraskuussa 2020.
- § Avustuksiin käytettävissä noin 2 milj. € vuosina 2021-22 toteutettaville hankkeille.
- § Hakumenettely toteutetaan ELY-keskusten syksyllä haettavien vesien- ja merenhoidon sekä vesistö-, vesitalous- ja kalataloustoimenpiteiden avustusten yhteydessä.
- § Avustushakua hallinnoi **Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.**

Avustuksen tavoitteet

- § **Avustuksen tavoitteena on edistää kestävää vesienhallintaa maa- ja metsätalousalueilla, tukea valuma-alueitasoista vesitalouden suunnittelua ja toteutusta sekä vähentää vesistöön kohdistuvaa kuormitusta.**
- § Avustettavien hankkeiden tulee vahvistaa maa- ja metsätalouden sopeutumista muuttuviin sää- ja vesioloihin sekä parantaa maatilatalouden vesitalouden toimintaedellytyksiä ilmasto- ja ympäristökestävyyden huomioiden.
- § Avustusrahoitus on suunnattu yhdistyksille, järjestöille, yhteisöille, tutkimuslaitoksille ja julkisille toimijoille kuten kunnille. Avustusta voidaan myöntää yritykselle silloin, kun yrityksen toimialaa koskevat valtiontuen edellytykset täyttyvät.

Kuva: Outi Leppiniemi

Avustettavat hankkeet ja toimenpiteet

- **Esimerkkihankkeet ympäristö- ja ilmastotavoitteet huomioivasta vesitalouden suunnittelusta maa- ja metsätalousalueilla.**
- **Luonnonmukaisten vesienhallintamenetelmien käyttöönoton edistäminen.**
- **Veden pidättämisen ja kierrättämisen ratkaisut valuma-alueella.**
- **Suometsien ja turvepeltojen kestävä vesitalouden edistäminen.**
- **Toimintamallin kehittäminen maa- ja metsätaloussektoreiden väliselle yhteistyölle valuma-alueen vesitalouden suunnittelussa.**

Kuva: Outi Leppiniemi

Avustuksen osuus ja tukikelpoiset kustannukset

- § Hankkeelle myönnetyn avustuksen osuus on harkinnanvarainen, keskimäärin 50 %.
- Yleishyödyllisissä hankkeissa max. 80 %.
 - Yksittäisiä yrityksiä hyödyttävissä hankkeissa max. 50 %
- § Avustuksen myöntäminen perustuu harkintaan sekä arviointiin hankkeen odotetusta vaikuttavuudesta, tarkoituksenmukaisuudesta ja kustannustehokkuudesta.
- Avustusta voidaan myöntää hankkeen suunnittelusta, toteutuksesta ja hallinnoinnista aiheutuviin kustannuksiin, hankkeen luvista perittäviin maksuihin sekä säädös- ja lupavelvoitteiden täyttämiseen aiheutuviin kustannuksiin.
- § Kustannukset ovat tukikelpoisia sen jälkeen, kun avustushakemus on jätetty Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskukselle.

Hakemusten arviointi

Hakemusten soveltavuutta arvioidaan erityisesti alla olevien kriteerien perusteella:

- § Hankkeen laatu (toteutuskelpoisuus, vaikuttavuus, todennettavuus)
- § Kestävien vesienhallinnan ratkaisujen edistäminen
- § Valuma-aluesuunnittelun edistäminen (alueelliset yhteistyöhankkeet)
- § Vesistökuormituksen vähentäminen
- § Tulva- ja kuivuusriskeihin sopeutuminen, ilmastokestävyys
- § Kumppanuudet eri toimijoiden kesken
- § Ratkaisujen tai sovellusten uutuusarvo ja monistettavuus
- § Hakijan omarahoituksen ja yhteistyökumppanien rahoituksen osuus

Lisätietoa

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Johtava vesitalousasiantuntija Anne-Mari Rytkönen
p. 0295 038 083
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus

Johtava vesitalousasiantuntija Eeva Nuotio
p.0295 028 025
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Maa- ja metsätalousministeriö

Neuvotteleva virkamies Ville Keskisarja
p. 0295 162 390
etunimi.sukunimi@mmm.fi

Etelä-Savon ELY-keskus

Johtava asiantuntija Juha Maaranen
p. 0295 024 207
etunimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Lomakkeet ja kuulutus (päivittyvät)

<https://www.ely-keskus.fi/web/ely/maa-ja-metsatalouden-vesienhallinnan-edistamisen-avustushaku>

Maa- ja metsätalouden vesitalouden suuntaviivat muuttuvassa ympäristössä

<https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/162211>

Avustushaku käynnistyy!

- Avustushakemukset vesistökuunnostuksiin 15.10.-30.11.2020
- ELY-keskus ja YM tiedottavat haun käynnistymisestä
- [Tietoa avustuksista](#)

